UUTISET

Nuoret eivät löydä paikkoja, missä heille opetettaisiin ja näytettäisiin esimerkiksi miten perunat keitetään tai miten oma asunto siivotaan. **TOIMINNANJOHTAJA MARIANNE HEIKKILÄ, MARTTALIITTO**

JATKAJAT

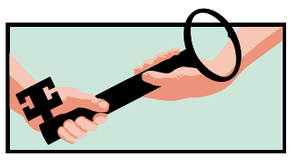

Uusia yrittäjiä

Hautalahti Antti ja **Liisa,** 33 ja 33. Seinäjoki. Honkarannan tila. 28.2.2014. Kasvinviljely.
Hunsa Ilmari, 23. Nousiainen. Hunsan tila. 24.4.2014. Kasvinviljely/Erikoiskasvinviljely.
Hylkilä Taneli ja **Tikka Teemu**. Reisjärvi. Mty Ketolan maatila. 1.7.2014. Maidontuotanto.
Hämäläinen Jaana ja **Jarno,** 34 ja 39. Mynämäki. Jaakolan tila. 1.4.2014. Kasvinviljely.
Ippola Heidi. Asikkala. Ippolan tila. 1.6.2014. Koneurakointi.
Kauppinen Sanna, 28. Sonkajärvi. Hietaniemen tila. 1.7.2014. Lihakarjatuotanto.
Kiviranta Tuure, 29. Liperi. Louhelan tila. 14.7.2014. Kasvinviljely ja metsätalous.
Konttinen Saara ja **Raine,** 21 ja 22. Parkano. Heikinniemen Tila. 17.6.2014. Maidontuotanto ja viljanviljely.
Mattila Henriikka ja **Katariina,** 27 ja 24. Hausjärvi. Mäkelän tila. 2.1.2014. Kasvinviljely.
Miskala Lauri, 30. Laihia. Miskalan tila. 25.5.2014. Kasvinviljely.
Niemelä Jouni. Virolahti. Niemelän tila. 28.4.2014. Maidontuotanto ja maatilamatkailu.
Niiranen Juha ja **Pietola-Niiranen Riikka,** 31 ja 30. Kuopio. Majalan tila. 13.6.2014. Nurmenviljely.
Nikkilä Timo, 44. Savitaipale. Nikkilän tila. 10.4.2014. Kasvinviljely.
Pitkänen Lauri. Joroinen. Pitkälän tila. 1.6.2013. Viljanviljely.
Rajakangas Oskari, 33. Pomarkku. Rajakankaan tila. 14.2.2014. Kasvinviljely.
Rantalainen Elina, 32. Hurissalo. Vuorimäen tila. 15.1.2013. Maidontuotanto.
Rantanen Jari, 29. Riihimäki. Rantalan tila. 30.1.2014. Maidontuotanto ja metsätalous.
Salo Eija, 31. Jalasjärvi. Kuuselan tila. 1.6.2014. Porsastuotanto/emakkosikala.
Turunen Anssi, 22. Lapinlahti. Kaukosuon tila. 8.7.2014. Kasvinviljely ja koneurakointi.
Uusi-Pohjola Jarkko. Peräseinäjoki. Yli-Marttilan tila. 29.1.2014. Kasvinviljely.
Vatanen Ollimatti ja **Maria,** 26 ja 28. Lapinlahti. Peltolan tila. 1.4.2014. Maidontuotanto.
Viikilä Toni, 25. Asikkala. Nahilan tila. 9.4.2014. Maidontuotanto, viljanviljely ja majoituspalvelut.
Vähä-Jaakkola Päivi, 29. Punkalaidun. Kylä-Laurilan tila. 1.1.2014. Kasvinviljely.
Yli-Kauppila Nicklas, 22. Punkalaidun. Rekisuon tila. 1.4.2014. Kasvinviljely ja naudanlihantuotanto.

Haalarit ja täkkisetti

Tänä vuonna sukupolvenvaihdoksen tekevät tai aloittavat yrittäjät saavat haalarit. Saamisen ehtona on, että sukupolvenvaihdos tehdään tai yritystoiminta aloitetaan tänä vuonna ja ilmoitetaan siitä Maaseudun Tulevaisuuden tai Landsbygdens Folkin Uusia yrittäjiä -palstalla. Ilmoitus on maksuton.

Lisäksi ehtona on, että jatkaja tai yrittäjä on MTK:n jäsen. Valtran edustaja ottaa puhelimitse yhteyden ja sopii haalarien toimittamisesta.

Isku lahjoittaa MT:n Uusia yrittäjiä -palstalla sukupolvenvaihdoksesta ilmoittaville MTK:n jäsentiloille täkki&tyyny -setit. Setin saavat sekä luopujat että jatkajat. Spv-kaupasta ilmoittaneet kutsutaan tätä varten Iskun lähimpään myymälään. Muista ilmoittaa myös luopujien yhteystiedot.

Lähetä jatkajien tai yrittäjien nimet, mielellään myös iät, osoite, puhelinnumero, tilan nimi, sijaintikunta ja päätuotantosuunnat sekä jatkamisen tai yrittämisen aloituspäivämäärä osoitteeseen:

Maaseudun Tulevaisuus, Jatkajat, PL 440, 00101 Helsinki; telekopio: (09) 694 3717 /Jatkajat; sähköposti: anita.munter@maaseuduntulevaisuus.fi.

Jatkaja-ilmoituksen voi myös tehdä MT:n verkkolehdessä *www.maaseuduntulevaisuus.fi* Ota yhteyttä -linkin kautta.

MT

Loimaalla uskotaan rypsin voiteluvoimaan

Sitä syödään, sitä poltetaan, se on oiva valkuaisrehu karjalle ja Lauri Turpeinen tekee siitä voiteluöljyjä.

KARI SALONEN

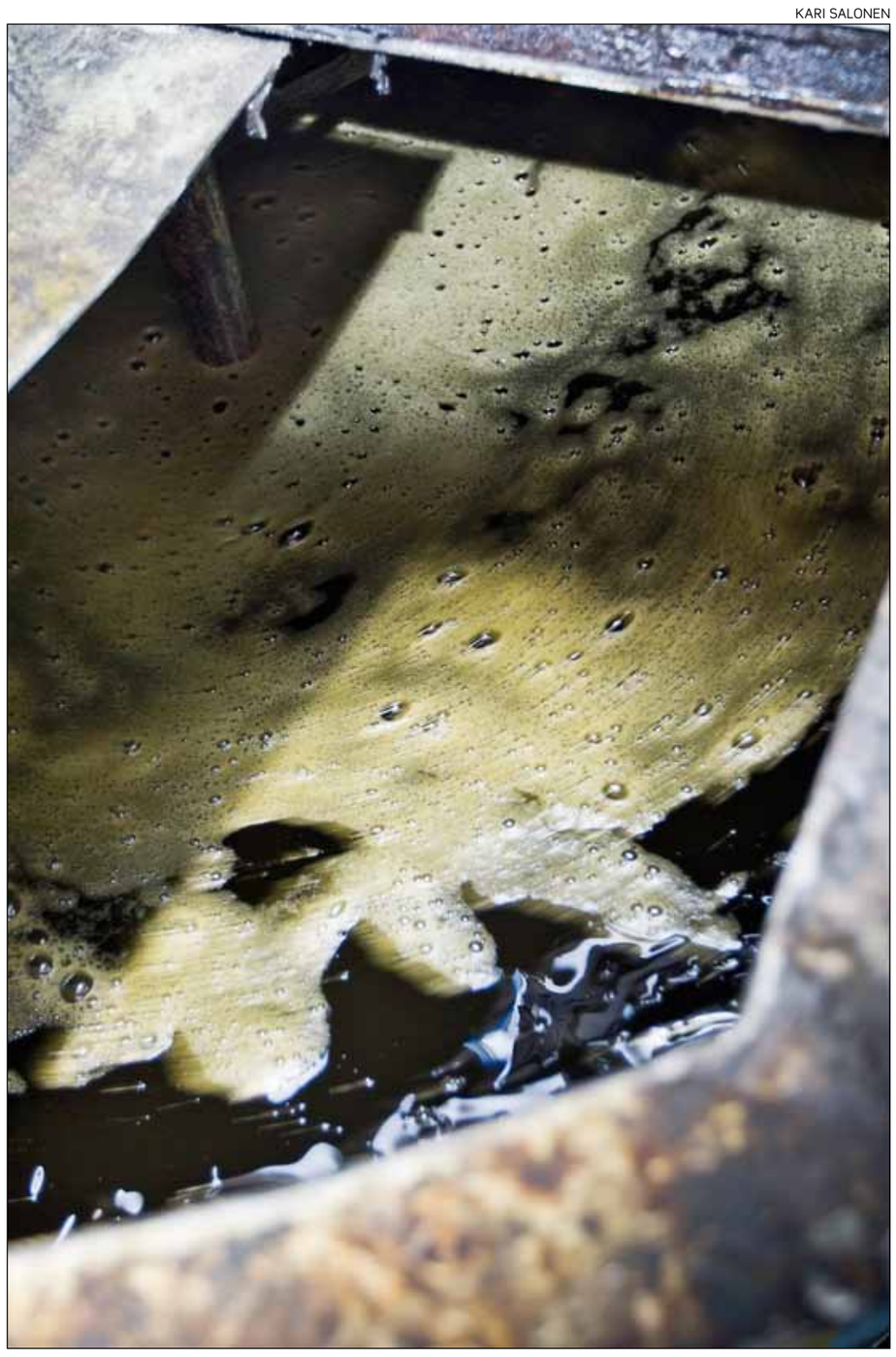

Voiteluöljyn valmistuksessa hyödynnetään elintarvikkeeksi kelpaamattomia rypsiöljyeriä.

Loimaalaisen **Lauri Turpeisen** vaatteissa on haissut kasviöljy lähes 40 vuotta.

Hänen mielestään rypsi on maailman parhaita elintarvikkeita ja erinomainen raaka-aine voiteluaineisiin.

”Olen puhunut rypsin puolesta kymmeniä vuosia. Sen voiteluominaisuudet ovat moninkertaisesti paremmat kuin mineraaliöljyjen, sanoi kuka mitä hyvänsä.”

Paremmuus perustuu Turpeisen mukaan kemiallisiin ominaisuuksiin.

”Kansanomaisesti sanotaan, että metalli ja kasviöljy tykkäävät toisistaan.”

Turpeisen omistama Ekosata Oy tekee rypsistä valmistettuja teräketju-, muotti- ja voiteluöljyjä.

Perheyritys ostaa rypsiä elintarvikeyritysten lisäksi suoraan viljelijöiltä.

Ekosata kerää ympäri Suomen voiteluöljyjen raaka-aineeksi rypsiöljyeriä, jotka eivät sovellu elintarvikkeeksi. Sellaisia löytyy esimerkiksi tiloilta, jotka tekevät rypsistä valkuaisrehua.

Vähiin käyvä viljelyala

Rypsin viljelyala on romahtanut huippuvuoden 2010 141 500 hehtaarista 28 800 hehtaariin. Niin alhainen se ei ole ollut kymmeniin vuosiin.

Toistaiseksi satomäärien laskeminen ei ole vaikuttanut voiteluaineiden valmistukseen.

”Toivon sydämestäni, että sen viljely piristyisi, enkä vain liiketoiminnan näkökulmasta. Kotimaista rypsiä tarvittaisiin parisataa tuhatta hehtaaria maan tarpeisiin.”

Kiisteltyä peittausaineiden käyttökieltoa Turpeinen ei lähde ilman varmempaa tietoa moittimaan.

”Paukkukärryillä kolistellen olen ajanut sontaa pellolle, mutta en ole asiaan perehtynyt maanviljelijä.”

”Rypsiä ei saa polttaa”

Rypsiöljyä käytetään toisinaan polttoaineena. Turpeinen karsastaa menetelmää.

”Ajatellaan, että kasveja poltettaessa ei tule päästöjä. Päästöt ovat kuitenkin samaa luokkaa tai jopa suurempia kuin petrolidieselissä.”

Turpeinen viittaa saksalaisen Coburgin ammattikorkeakoulun vuonna 2008 julkaistuun tutkimukseen, jossa biopolttoaineena käytetty rypsi vapautti syöpää aiheuttavia yhdisteitä moninkertaisesti verrattuna moottoripetroliin.

”Rypsiä ei saa polttaa missään tapauksessa.”

Mineraaliöljyn vastustaja

Suomessa voiteluaineita tehdään esimerkiksi jäteöljyistä, mutta Turpeisen mielestä käsittelyssä on suuria puutteita.

Hän kannattaa öljyn regenerointia, eli käsittelyä vetypuhdistusprosessin avulla.

Ekosadan öljynlähde on kotimainen rypsi.

Lauri Turpeinen kurkistaa varastosäiliöön Loimaan tehtaalla.

”Jätestatus ei lähde sihdin tai separaattorin kautta, öljy pitää regeneroida. Olen laittanut ympäristöministereille viestiä asiasta, toistaiseksi tuloksetta.”

Turpeisen mukaan 90 prosenttia Suomessa ketjujen ja johteiden voiteluun käytettävistä öljyistä on regeneroimattomia jäteöljyjä.

”Se tarkoittaa 4–5 miljoonaa litraa vuosittain ja on takuulla maailmanennätys.”

Suomen ainoa jäteöljyn regenerointilaitos L&T Recoil Haminassa hakeutui konkurssiin tänä vuonna.

Myöskään puhtaat mineraaliöljyt eivät saa Turpeiselta suitsutusta.

”Mineraaliöljy ei pysy metallissa muuten kuin vahvalla lisäaineistuksella. Ajatelkaapa, kun sellaisia öljyjä laitetaan lietelantalan vaahdonestoon, josta se päätyy peltoon.”

Yrittäjä vertaa Suomen mallia Ekosadan vientikumppaniin Latviaan. Siellä mineraaliöljyjen käyttö ketjuissa on lailla kielletty.

”Heillä on oikeansuuntainen järjestelmä. Suomessa ajatellaan, ettei öljy toimi, ellei se haise mineraaliöljyltä. Yrityksemme toiminta onkin vientivoittoista.”

Öljyä peltoon

Mineraaliöljyjen käyttöön olisi Turpeisen mielestä suhtauduttava vakavasti.

”Yksi litra voi pilata miljoona litraa puhdasta vettä. Puhumattakaan Irlannin dioksiiniskandaalista, jossa oletettavasti mineraaliöljyä valui rehun sekaan.”

Ekosadan uusin lippulaiva on maatilaöljy. Turpeinen toivoo, että se löytäisi tiensä esimerkiksi heinäpaalaimen automaattivoiteluun. ”Voi emäntä sillä tarpeen vaatiessa pyyhkäistä ripsiväritkin silmistään.”

Ketjuista se voisi aikanaan valua takaisin peltoon.

TUULIKKI VIILO

PERHEYRITYS

Ekosata Oy

Perustettu 2009 Loimaalla.
Liikevaihto miljoona euroa vuonna 2013.
Työllistää 10 henkilöä, tiloja 3 000 neliötä.
Kapasiteetti 18 tonnia päivässä, rypsipohjaisten öljyjen kuten ketjuöljyjen tuotanto vajaa 1 000 tonnia vuodessa.
Asiakkaina metsäkoneyrittäjiä, metsä- ja betoniteollisuutta, eri alojen vähittäismyymälöitä.
Toimittaa öljyjä myös asiakkaan omalla tuotemerkillä.
Suurin vientimaa Ruotsi, missä on toimipiste ja tuhat metsäkoneasiakasta. Kysyntä pääasiassa ulkomailla.
Avainlippu myönnettiin, sillä öljynlähde on täysin kotimainen.

PTT:N TALOUSTUTKA

Aineeton talous kasvaa

Reilu viikko sitten Suomessa julkaistiin ensimmäiset uudistetun kansantalouden tilinpidon mukaiset tiedot taloudesta. Niiden mukaan Suomen bruttokansantuote on noin neljä prosenttia suurempi kuin vanhalla laskentatavalla. Suomalaiset tuottavatkin siis vuosittain hieman enemmän kuin aikaisemmin on ajateltu.

Uudistettuun laskentatapaan ei liity mitään dramaattista. Se on osa kansainvälistä kansantalouden tilinpidon uudistuskierrosta, joka on jo aikaisemmin otettu käyttöön Yhdysvalloissa ja joka otetaan käyttöön EU maissa kesän ja syksyn aikana. Tilinpito kaipaa uudistusta, koska talous, jota se kuvaa, on muuttunut.

Kansantalouden tilinpito luotiin aikana, jolloin talous oli nykyistä paljon konkreettisempi. Maatalous ja teollisuus muodostivat nykyistä suuremman osan taloutta. Tuotannossa käytettiin helposti ymmärrettäviä ja laskettavia panoksia: raaka-aineita, työtä ja koneita.

Nykyinen talous on huomattavasti aineettomampi. Palvelut ovat suuremmassa roolissa. Mutta mikä merkittävämpää, tuotannon panoksista yhä suurempi osa on aineettomia. Keskeinen aineeton panos, tutkimus- ja tuotekehitysinvestoinnit, olivatkin tämänkertaisen tilinpidon uudistuksen keskiössä.

Aiemmin ne on laskettu juoksevina menoina, mutta uudistuksen myötä ne lasketaan investoinneiksi, mitä ne ilmiselvästi ovatkin. Yritykset siis tuottavat tutkimus- ja tuotekehitystoiminnallaan aineetonta pääomaa, kasvattaen samalla bkt:ta. Tätä pääomaa ne sitten käyttävät hyödyksi tuotannossaan pidemmän aikaa, aivan kuten esimerkiksi perinteisempää kone- ja laitepääomaakin käytetään.

Aineettomia tuotantopanoksia on muitakin, muun muassa tekijänoikeudet, tuotemerkit, organisaatiorakenteet ja osaaminen. Osa niistä lasketaan jo investoinneiksi, loput ehkä tulevissa uudistuksissa.

Uudistus on tärkeä Suomen kaltaiselle maalle, jonka talous perustuu pitkälti osaamiselle eli aineettomille panoksille. Nyt saamme paremman kuvan mitä taloudessa oikeasti tapahtuu. Uudistus voisi kuitenkin toimia myös herätyksenä muille uudistuksille. Talouden aineettomuuden lisääntyminen ei muuta ainoastaan tilastoinnin vaatimuksia.

Monet talouteemme rakenteet periytyvät samoilta ajoilta kuin kansantalouden tilinpito. Koulutusjärjestelmä ja työmarkkinoiden rakenteet on luotu vanhaa teollisuus-Suomea varten. Ylipäätään talouspoliittisessa ajattelussa elää vahvana ajatus konkreettisen valmistuksen ylemmyydestä. Ajatuksesta olisi jo aika päästä eroon ja uudistaa myös talouden rakenteita yhä aineettomampaa taloutta varten. Sieltä löytyvät todennäköisesti myös Suomen talouden tulevan kasvun eväät.

JANNE HUOVARI on PTT:n ekonomisti.

janne.huovari@ptt.fi

25 miljardia euroa lisää rahoitusta pk-yrityksille

Euroopan komissio ja Euroopan investointirahasto allekirjoittivat tiistaina sopimuksen, joka mahdollistaa eurooppalaisille pienille ja keskisuurille yrityksille 25 miljardin euron lisärahoituksen saannin lainantakauksina ja pääomana.

EU:n yritysten kilpailukykyä ja pk-yrityksiä koskevan Cosme-ohjelman kautta rahoitetaan pankkien takauksia. Tällä pyritään siihen, että pankit voisivat helpommin myöntää pk-yrityksille lainoja ja leasing-rahoitusta.

Arviolta 330 000 pk-yritystä saa Cosmen takaaman lainan. Lainojen kokonaisarvoon 21 miljardiin euroon.

Osa varoista sijoitetaan rahastoihin, jotka tarjoavat riskipääomaa kasvuvaiheen pk-yrityksille. On odotettavissa, että pääomaa saa noin 500 yritystä, ja investoinnit 4 miljardiin euroon.

MT

Tervola perui lomittajien osa-aikaistamiset

Maatalouslomittajat vaihtavat lomarahoja vapaisiin Tervolassa, jolloin vältetään laajat osa-aikaistamiset. Työmääräkin näyttää lisääntyneen.

Tervolan kunta perui maatalouslomittajiensa osa-aikaistamiset. Kaikilta vakinaisilta lomittajilta oli määrä supistaa työtunteja alkukesästä.

Johtava lomittaja **Ritva Raatikka** kuvailee lomittajien tunnelmia nyt hyviksi. Soraääniä ei juuri kuulu. Osa tosin epäilee soutamisen ja huopaamisen jatkuvan.

”Mennään vuosi kerrallaan”, maatalouslomittaja **Ilkka Markkanen** Ranualta kommentoi.

Markkanen neuvotteli Tervolassa Maatalouslomittajat ry:n edustajana. Viime syksynä paikallisyksikkö päätti osa-aikaistaa kaikki lomittajat. Neuvotteluja jatkettiin kevät ja alkukesä.

Tervolan kunnan kanssa sovittiin lopulta paikallisesti, että lomittajat vapaaehtoisesti vaihtavat lomarahoja vapaapäiviin. Kunta luopuu osa-aikaistamisista.

”Puolet lomittajista vaihtaa kaikki lomarahansa, joku vain päivän”, Markkanen kertoo.

Lomittajien työt vähenivät selkeästi, kun sijaisavun viljelijämaksuja korotettiin rajusti viime vuonna. Tämä kuului lomitusten viiden miljoonan euron silloisiin säästöihin.

Maksujen korotusten jälkeen sijaisavun kysyntä väheni selkeästi. Osansa toi nekin viisi maatilaa, jotka yksin Ranualla lopettivat. Tilat käyttivät paljon sijaisapua.

Markkanen laskee Tervolan paikallisyksikössä sijaisapua lomitetun yli 18 000 lomapäivää vuonna 2012.

Viime vuonna päivät jäivät 16 000:een.

Tänä vuonna näytetään notkahduksen jälkeen palattavan toissa vuoden sijaisavun määriin. Raatikka iloitsee etenkin uusista kuntalaisista.

”Äitiys- ja vanhempainlomat työllistävät lomittajia ympäri vuoden.”

Raatikka tuskailee parhaillaan parhaillaan työlistoja, mistä löytää jokaiselle maatilalle lomittaja pyydetysti. Tilanne näyttää melko hyvältä.

Paikallisyksikkö työllistää 66 vakinaista maatalouslomittajaa. Tuntilomittajien käyttöä on vähennetty. Kolmelta lomitusyritykseltä tilataan satunnaisia lomituksia.

Tervolan lisäksi paikallisyksikkö järjestää viljelijöille lomituksia Kemissä, Keminmaalla, Ranualla, Rovaniemellä ja Simossa.

JUHANI VIITALA